

VILÁG, ÉN MA FELÉBREDTEM!

(*elbeszélés: felkelés, az iskoláskor, harakiri*)

BALÁZS ATTILA

Fokozatosan, lépésről lépésre tért vissza tagjaiba az élet. A felkelés motívuma, a folytatás-az-újrakezdés-reményében számtalanszor megfogalmazott mozzanata, a bal lábszár totális zsibbadtsága, mozgási célokra a tudat visszaszivárgásának a pillanatában még teljes egészében alkalmatlan. A bal lábszár, mondhatnánk, karizmatikus erekiója, ezer tű szúrása, a jól ismert zsibogás, aztán kész. Felkelhetünk füledt kuckónkból, még bizonytalan léptekkel a redőnyhöz vánszorgunk; valahol az éji madarak most zuhannak hangtalanul napsugaraktól védett szállásukra; ébred a város, emberek ezrei engedik a levegőbe — mintegy vezényszóra — paplanuk alól a sötét éj bomlástermékeit. Rácsodálkozik a szürkés, megszárt napfényre, valójában arra, hogy: nini, sikerült még egyszer felébredni. Olyan valami ez, ami minden reggel ismételten zavarba hozza. Az adott reggeli alternatíva: örülni ennek vagy sem. Az egyik a hajnali borsos rántotta minden emberi formából kivetkőztető, vérpezsdítő illata, a kávé, a másik a sietés, a minden méltóságtól megfosztó esztelen cuppogás az őszi reggel még tükörsima pocsolóján át. Szégyenteljes, mint a futás, tehetetlenség. Képtelen ellenállni, elejét venni az értelmetlen parancsnak, a mindent felőrlő szükségszerűségnek, kauzális összefüggéseknek, értelmetlen tartozásoknak, beidegződött zarándoklásoknak. Az ész és a tett ellentmondása, az önérzet megtiprása, megaláztatás húzni alvástól nyomorék lábada a pocsolójakon át maximális sebességgel, mint üldözött, míg millió veszély sunyít. Tüdőd sípol, zihálva hallod a kutyakörmök halk kopogását mögötted, az aszfalton. Órádra tekintve széksz lélekszakadva, húzod nyomorult farodat, míg a

kutyák körme alól finom eső permetezik rád. Az ebek megszimatoztak, a sövényen át túlköelve hatalmas fagyasztókocsi ront rád. Észrevett. Malomkőnyi gumiabroncsaival rohan rád, hiába sikoltod:

— Világ, én ma felébredtem! felébredtem!!!

A folytatás az újrakezdés teljes reménytelenségében. Óvatosan lépett ki az ágyból, felhúzta egyik zokniját, aztán a másikat, megereste karóját. A reá várakozó nap képét próbálta valahogy logikus egységgé varázsolva maga elé vetíteni, de nem ment, akkor sem, amikor csípős, fertőtlenítő fogkrémmel igyekezett kiűzni orralatti nyílásából a félelmetes éj dohszagát. A törülköző tapintásáról Überpipner tanárnő jutott eszébe, azok a hosszú évek, amikor Überpipner tanárnő ovális szemüvegére gondolva szorította ágyékát — fogmosás után — a mosdótál tökéletesen sima felületéhez, aztán csak ült bambán az ablak melletti padsorban, s még maga Überpipner tanárnő rosszalló tekintetétől sem zavartatva tanulmányozta a kinti távvezeték vízszintesét. Az önmarcangolás e kegyetlen pillanataiban elviselhetetlen erővel nehezedett vállára egész célját tévesztett, értelmetlen élete, valami borzasztó szorítást érzett ilyenkor a mellkasában. Két dolgot szeretett volna igazán: először is festő akart lenni, szakállas és franciasapkás, aki — a távvezeték vízszintesével ellentétben — függőleges és rézsút futó csíkokat festene hatalmas felületekre, mint Leonardo vagy Vasarely, de nem lehetett, tüszőiből csak zsenge selymes mohát tudott előcsalni, ami még egy kamasznak sem válhatott a becsületére, így a franciasapka megvétele, legalábbis az adott pillanatban, tárgyaltanná vált, elhalasztódott, kitolult egy új időbe, térbe, kitüremlett egy új dimenzióba, az éj leple alatt átúsztá a folyót, ott vár rá a ködben gomolygó jövő obskúrus lankáin, ahol ő nyikorgós bakancsú chei külsővel mászik majd egy végtelen létrán, hogy meghúzza első kifogástalan vonalát. Azt a vonalat, melyre az emberek még az elkövetkező véres háború tízperces szüneteiben is ámulattal tudnak nézni: végtelen kristálytisztá csík a zsigerek felett. A másik, freudi mélységekből feltörő, lebirkózhatatlan vágya is önnön testéhez kapcsolódik, utóbb rögeszmévé vált. A legkorábbi súlyos évek egyik mélyen az emlékezetébe vésődő momentumában gyökerzik: az óvónéni erőfeszítése, hogy védence hanyatt fekve, lábfejét megmarkolva ajkaival megérintse nagyujját. A csigolyák rop-

Maurits Ferenc szövegrajza

panásával azóta sem tapasztalt gyönyör járta át ott, az óvoda kenőcsillatú parkettáján, az óvónéni szeretettel teli párnás, de erős szorítású kezének bátorító, noszogató vezérletével. Ólomkerekű lapos évek folyamán alakult ki és hatalmasodott el benne a legyűrhetetlen ősi vágy, hogy a nagyujján túlmenően épp azt ostromolja meg, amit, mondjunk, némi pongyolasággal, közbülső lábfejek, közbülső, harmadik nagyujjnak lehetne nevezni — hogy birtokba vegye saját testi gyönyöreinek általa ily mód még soha le nem rohant bástyáját. Leigázhatatlan belső kényszer lett úrrá rajta, valami autofelatív vagy -fellatív magatartás, ön-auparistaka vagy micsoda.

— Bökd már oldalba! — mondta ilyenkor a cseresznyearcú tanárnő. A villanydrótok egy pillanatra mintha keresztettké volna egymást, s ő a mellette ülő Vadmúzsza Sándor tántoríthatatlan érintéséből mindjárt tudta, hogy a halk szavú, de annál határozottabb Vadmúzsában megbízhat.

Überpipner tanárnő a szoba sarkában helyezkedett el törökülésben, haját a rítushoz illően hegyes kontyba kötötte, fátyolos tekintete biztatóan hullámozott feléje, de mintha nem is lett volna ott. Csak a szemüvege csillant meg néha a felkelő nap fényében. Halk kopogás halatszott, a küldött hozta a langyos vizet és a fogkefét — ezüstmintás tálcán. Meghajolt, és sietve távozott. Figyelmesen, cseppet sem zavartatva magát öblítette ki a szájüregét, a kiköpött napsugár élesen csendült a szintén ezüstmintás felfogóedényben, mint a köpöcsészébe hajlított húzparás. Aztán már csak a franciasapkára kellett koncentrálnia. A TÖKÉLY KAPUJÁN bejött Vadmúzsza, és csendben megállt mellette. Most már nem volt min gondolkodni, Überpipner tanárnő köhintett: a jelre hanyatt dőlt, lábait kissé hátrahajló gyertyaállásba rendezte a magasban. Farkaszemet nézett saját módosíthatatlan függelékével, még egy pillanat, s Vadmúzsza pallosa precízen lesujtott a derekára: az utolsó, amire emlékszik, az, hogy szájátva zuhant önnön ismeretlen mélységeibe. A bölcsek köve megtaláltatott.

Überpipner tanárnőért pedig eljöttek a tengerészek, egy láda sörrel bepakolták a csónakba, és duhajul oda-vissza csónakáztak vele a kikötőben.

(Én így lettem íróvá.)